

בית שמאי פרק חמישי נזיר

לד.

עין משפט
נר מצוה

יב א מיי פ"צ מהלכות
מזירות הלכה ט:
יג ב מיי שם הלכה י:
יד ג מיי פ"ה מהלכות
מזירות הלכה א סמג
לאוין רמג:
יז ד מיי שם הלכה ג:
יח ה מיי שם הלכה ב:

פי' הרא"ש

והתרי"א אמר משיח
 וי"ב ח"כ ח"מ אגפ"י
 ברייתא מחמת: גופא
 לאתוי דקתני י"א אמר
 אסא אחד מהם נזיר.
 ונחא היל לאתוי ברייתא
 דמפרש טעמי דנזיר: ועוד
 דמאמצי' לצדן לפרושי'.
 אומר אן אחד מהם נזיר
 אלא כל כולם פסל: (אכל
 בדייתא אן לפרש כן.
 דא"כ היינו ר"ש [דמתני']
 הלכן משמע היל לפרושי'
 דאין נזירין כלל לפרושי'
 מוקי לה כר' יהודה דכרי
 וסבר דאין מחית אגפ"י
 נפשח לפרשקא ובריתו
 שעלי לא יתברש אלא יתא
 עציו שום נזיר: ראה את
 הכיור כש' ששה אנשים
 יראו כי אחד. מאמר אחד
 הוי' נזיר אם הוא זה היה
 הוי' נזיר אמר ר' יוחנן
 אינו היה הוי' אמר ר' הירי
 נזיר אם הוא כהמה הוי'
 נזיר אמר ר' יוחנן אם אינה
 כהמה הוי' אמר ר' הירי
 נזיר אם הוא וכהמה הוי'
 וזהו אמר ר' יוחנן אם
 אינו לא היה כהמה.
 וזהו עוד שלשה עממה
 הא' אמר ר' יוחנן אם
 אחד כמם נזיר: והי' אמר
 ר' יוחנן נזיר אם אי אחד
 אחד אמר ר' יוחנן נזיר

מכס נזיר. וה' אמר הריני
נזיר את כלכם
וידע אתכם כי כל
אדם איכפול תנא לטתום
כ"ש ולבית מ' שאני
כדבריו לא הוי נזיר. ויפל
משמעון מ' לבית אהרן
והיו נזירי חיה ספק חיה
וספק בהמה וספק חיה
ומסמחיו הם חיות
שניהם ואסור בהרבעה עם
מס' כדריאט בשלהי
מס' כלאים: בשלמא אר
נזירי כנון הדריש גברי
טובא כדריש במחני' ית
נזירות לחז גברא חיכי
משכחתי לה' בשלמא שית
מ'ל כלן שאמר איה
אחז מה שאמרו חיה ששה
נזיר חיה שאמרו חיה ששה
בהמה שאמרו בהמה שהווא
חיה ובהמה שאמרו חיה
ובהמה אבל מה שאמרו
ג' האחרונים א' מ'ל בחז
גברא. כנון הדריש חיה
נזירות הכל ית
דאם ש' שתחסיס כדפריש
במחני' ואמר האתח כל חן
נזיר ושל כלום על נמצא
לכ"ש נזירות ישנו עליו
ולבית מ' ספק נזיר:
סליק פירקא

שלושה מינין אסורים
בניזר הטומאה דכתיב על
כל נפשות מת לא יבוא
והתגלחת דכתיב תעור לא
יעבור על ראשו. והיוצא
מן הגפן דכתיב וענבים
לחם ויבשם לא יאכל
(א) וחרצנים וגין מצטרפין
לכית ללקות דכתיב מכל

(א) ז"ל וכל היוצא מן הגפן
מצטרפין ענו ענבים לחם
ויבשם וחרצנים וכו'.

לציתת הלל לא היו נזירות בטעות: אימא מי שנתקיימו דבריו אפי' אמר כבן, כבן דאמר אי נמי לאו פלוני הוא אהוי נזיר ומאי לא נתקיימו דבריו [הראשונים]. ומיירי שחזר בו תוך כדי דבור ואגב אורחיה קמ"ל דתוך כדי דבור כדבור דמי ודבריו האחרונים עיקרים:

(ה) **הרתיע** לאחוריו אינו נזיר. הא

אחא לקמן הוּ נזיר מִן
אִי כב"ש אִשִּׁי בְּהִרְמִיעַ לְאֻחְרֵי הוּ
נזיר וּכב"ה נְמִי לֹא דִלְכָּה כִּיּוֹן דִּלְיֹנ
אחא לקמן הוּ נזיר אוּתוּ שְׁנַתְקִימֵי
דְּכִיּוֹ ר' נְמִי הִרְמִיעַ הוּ סִפֵּק נזיר:
אִילִימֵא ר' טְרַפּוֹן מִן הוּ סִפֵּק נזיר.
כִּיּוֹן דְּבִשְׁעָה שְׁנֵדֵר לֹא יֵדַע אִם פְּלוּנִי
אוּ לֹא: **וְהִתְנִיא ב'ו'.** וְאִי קֶשֶׁה
לִיְיָמִי מִמֵּתֵי אִין אַחַד מֵהֶן נזיר וְי"ל
דְּשִׁמְא נִיחָא לִיה לְאִתּוּיָּה דְּבִרְיָתָא
דְּמִפְרָשׁ טַעמָא דְקֶרֶב: **אִלָּא ר"י**
דְּבִרִּי הוּא. דְּלִמַּד דִּלָּא מִחִית אִינֵשׁ
נִפְשִׁיהּ לְסִפְקֵיהּ אֲבָל אִי יֹדֵעַ מִן הוּ
הוּ נזיר וְתִימָה דְּהִכָּא מִשְׁמַע דְּלִר"י
הִיכָא שְׁנוּדַע מִי הִיה דְּהוּ נזיר אַע"פ
שְׁלָא הִפְלִיג דְּנֵדוּ וּבִפ"ק דְּנִדְרִים
(דף יט.) קֹאמֵר רב אִשִּׁי הִהִיא ר"י
דְּכִיּוֹ הוּ ר"י מִשּׁוּם ר' טְרַפּוֹן דִּלִּין
אַחַד מֵהֶן נזיר וְכִיּוֹן הוּא דְּכִי נְמִי
לֹא נִגְנַב לִרְ"י דִּלְיֹנ נזיר דְּלִין?
הִפְלָא הוּא דְּתִנִּיא נִגְנַב לְרַבְּנָא
דְּר"ש וְרִיק לִזְמֵר דְּלִרְב אִשִּׁי לֹא
נִשְׁנִית מִתְּנִי דְּהִכָּא לְר"י אֲלֵא נִשְׁנִית
לְתַנָּא דְּפ"ק דְּלַעֲלִי (דף ג.) דְּלִמַּד
הִפְלִיא אֲשֶׁמֶן אִינוּ נזיר אֲלֵא ה"ל בִּן
הוּ נזיר ב' אַע"פ דְּבִשְׁעָה שְׁנֵדֵר
[אֵל] הוּ הִפְלָא הִלָּךְ מִתְּנִי דְּהִכָּא
אִתּוּיָּה כּוּתִיבָה: **תִּנִּיא חֲדָא מ'ו'**
[נזירים]. גְּבִי כּוּי דְּמִתְּנִי ג' דְּכּוּי

הדרך עלך בית שמי

שלשה ^(א) מינין אסורין בנזיר הטומאה והתגלחת והיוצא מן הגפן וכל היוצא מן הגפן מצטרפין זה עם זה ה'ואין חייב עד שיאכל מן הענבים כזית משנה

לה כגון שאומר הריני מיר שזה חיה ושאין זה חיה שזה בהמה ושאין זה בהמה שזה חיה ובהמה שאין זה לא חיה ולא בהמה אלא אידך תלתא היכי משכחת לה והא שאחד מכס מיר (קאמר) שאין אחד מכס מיר שכולם מירין לא שייכי בחד גברא: **בגין דאמר** הריני גזיר וניירות הבא ע"י. ראה ט' בני אדם שנתפסו עמנן בצמירים כפי ואמר הרי עלי כל דין מירות כוללם הרי ים עליו תשעה צפיקות מירות ואם יראה לתקן עמנן ואמר אם ים עלי ט' מירות חובה מוטב ואם לאו הרי עלי ט' מירות נדבה:

הדרן עלך בית שמאי

שְׁלֹשָׁה מינין אסורין בנזיר המומאה. דכמבי (במדבר ו) על [נפש] מת לא יבא: והתגלחת. קדוש⁵ יהיה גדל פרע: והיוצא מן הגפן. דכמבי ענבים לחים ויבשים לא יאכל: **ובל** היוצא מן הגפן מצטרפין זה עם זה. כגון ענבים לחים ויבשים תלנים וחגים שאם יאכל חזת מכולן לוקה משום דכמבי מכל אשר ישעה מגפן היין מתלנים כו':

ת עלי. ואמר לנו המורה דרך קצת ממנוי' דהכא מיתוקמא אפילו
הקדש אבל בספק הקדש כגון הכא דאין ידוע אם כיו זה מין חיה
מין צמחה הוא או מין חיה הוא אפילו צ"ה מודו דהוי נזיר ודיקא
נזיר הוי מין חיה אצירא דכא בעי [וגא]. (תנא) מני ממנוי' דלמי הרביע
דיקא ממדר לאוקמא אצירא דכא תנא חיה יטנו טעמא משום דלציה דצ"ה
צמרי צ"ה מנזרות [ספספס] הוי מנז' הררן עברת שמוא

ן זה עם זה לכזית: כאינו חייב עד שיאלל מן הענבים כזית. לזהא
כזית מ. והא דקתני ענבים לאפוקי מרבי אלעזר דמפרש בגמ' [ע"ב]:
במשנה

מַזְנֵי אֵילִימָא ר' טרפון. ור' יהודה דבר פלוגתאיה דר"ש נקטין לה
אֵלִיבָא דר' טרפון והאי דקאמר ר' טרפון משום דסליק מיניה. הא
אחא לקמן הוי נזיר: **והסניא ר"י אומר משום ר' טרפון אין אחד.**
ומכל אלו שבמשנתנו היו שנים מהלכים דדרך כו' אינו נזיר: **אלא**

אֵילִימָא ר' טְרַפּוֹן מִי
דְּקָא גִּזְרָא לֹא יָדַע אִי פִלְ
עֲלֵיהּ גִּזְרֹת ^(א)וְהִתְנִיא
ר' טְרַפּוֹן אֵין אַחַד מִדְּ
גִּזְרֹת אַלָּא לְהַפְלִיחָהּ
דִּתְנִיא ^(ב)הֲרִינִי נִזִּיר עַל
מֵאָה כּוֹר וְהִלֵּךְ מִמְצָאָה
אוֹסֵר ור' יְהוּדָה "מִתִּי
לֹא נִגְנַב דְּלֵמָא הוּוּ בִּי
הִשְׁתָּא גַּמִּי הוּי גִּזְרִי
אַתָּא לְקַמְן ויִדְעִין
הִשְׁתָּא גַּמִּי הוּי גִּזְרִי

נוסחת הריב"ן

[א] דהוי: [ב] כמו שמר דומיא
 דכרי הוא: [ג] שמא ית' בו:
 [ד] השמא: [ה] הקדש ענינות
 הקדש: [ו] עלי המחלוקת
 מזני אדם: [ז] וכגון שאמר
 מעכשיו: [ח] אינה:
 [ט] דקמחא: [י] בסקפ:
 [כ] ד"ה אינו חייב כו'
 דמפרש בגמרא ליתא בכ"י
 כאן רק נמלא בעמוד ב' אחר
 ד"ה אף כל פרי גמור ב':
 [ל] וזה"ש נמי שחייב על ז'
 כו': [מ] בזכות ודאי וזה:

הגהות הנר"א

[א] גמ' כגון דאמר (הריני
נזיר) תא"מ:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
[א] רש"י ד"ה אמר רב
 ששת וכו' וכוון שמעכשיו.
 נ"ב עי' א"מ: **[ב]** תוס'
 ד"ה אלף ר"י וכו' אע"ג
 דבשעת שגדר לא היו
 הפלאה. נ"ב עי' א"מ:
[ג] ד"ה תנא חדא ט' מוריס
 גבי כו' דמתני' דכוי ת"ס
 דכוי נמחק ונ"י דתשעה
 נתפסין עי' א"מ:

הגהות התוספות

1. תיבת ספק נמחק.
 2. בס"א דאין כאן. 3. ז"ל
 - אבל ותיבת אלא נמחק.
 4. ז"ל כענין. 5. ז"ל דכתיב
- קדוש.

מוסף רש"י

אין אחד מן גיד. שנים
וישכן אחד חבר, וזו אמר
לכבוד הערב בין הוא, אם
אומר לי מיר, ואמר אחד
היה מיר אם נמנווה אל
היה אל נמנווה הוא שאני
מיר, ושיהיה נמנווה
למנווה, נמנווה נמנווה
ואמר מיר ערפון אין אחד
מיר מיר, שלטון אמן
דבריו משה ספק וז
הפלאה, דכי פילאן אס
יפרא משמח (נמנווה) ב
ובנין אחד צב. נמנווה
לפי שלא נמנווה
דודות. לזית מיר נמנווה
ובספק, אלא להפלאה
הפלאה דלזית מופרש
(נמנווה) שיהא דלז
מופרש מיר חולא דל
נמנווה ספק מיר חולא
בזית נמנווה שדדן אס
דנענין נמנווה שיהא
יודע לי מיר מיר (דנמנווה)
ומצא נמנווה אס
שאבד. וזען אס היה
ספק נמנווה מיר אל (דנמנווה)
שיהא מיר אסר. שיהא
נמנווה. חולא דהו ספק
אס הוה בין דמא מיר
דאס בין דמא מיר
ולזית מיר, שכל ספק מיר
למנווה (שדדן מיר).